

Delegati nezadovoljni

Pred kratkim je bil v Ljubljani posvet o aktualnih vprašanih delovanja družbenopolitičnega zbora. V zvezi s pripravami na tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije so ga organizirali Skupščina mesta Ljubljana, stalna konferenca mest in občin Jugoslavije ter skupnost slovenskih občin. Mimo drugega so prišle v razpravah na površje nekatere slabosti ter nedorečenosti pri delovanju družbenopolitičnih zborov in različne metode dela teh zborov. Tudi v naši občini so se v času delovanja novega delegatskega sistema, še zlasti pa v zadnjem času, začele pojavljati težave, ki bi jih v prihodnje morali odpraviti. Na temo delovanja družbenopolitičnega zbora smo se pogovarjali s predsednikom tega zbora v občini Ljubljana Center Francem Završnikom.

Dogovori: Kako bi v tem trenutku ocenili ter analizirali delovanje zbora, katerega predsednik ste? Kako se zrcalijo težave družbenopolitičnega zbora v naši občini v luči nedavnega posvetovanja?

Završnik: Pravzaprav smo bili mi v Ljubljani sklicatelji tega posvetovanja, na katerem smo obravnavali delo družbenopolitičnega zbora. Prva težava, na katero bi opozoril, je različnost mandatov v vodstvih družbenopolitičnih organizacij ter delegatov družbenopolitičnega zbora. Gre preprosto za to, da se obe mandatni dobi ne bosta več ujemale. Tako bo, denimo, funkcionarju v družbenopolitični organizaciji potekel mandat, ne bo pa mu potekel mandat kot delegatu družbenopolitičnega zbora. Tako ta isti človek ne bo imel več svoje delegatske baze in bo nekako delegat »v zraku«. Zato smo predlagali zamenljivi mandat, takšnega, kot ga imajo v zboru združenega dela, kjer za vsako zasedanje posebej izberejo delegata. Seveda tega ne bo moč storiti čez noč. Spremeniti bo treba zakon, statut občine in še kaj.

● Preobširni dnevni redi

V nadaljevanju pogovora je Franc Završnik povzel: Poleg že omenjenega se kljub številnim opozorilom in protestom

kar naprej pojavljajo prenatrpani dnevni redi, ki lahko vsebujejo tudi trideset točk in več. Vrh tega pa se še vedno dogaja, da delegati gradivo dobivajo prepozno. Za pred-

»Različnost mandatov v vodstvih družbenopolitičnih organizacij, prenatrpani dnevni redi, nedosledno upoštevanje predlogov delegatov...« je naševal slabosti, ki jih moramo pri delovanju družbenopolitičnega zbora preseči, predsednik zbora Franc Završnik.

loge, ki naj bi jih na zboru sprejemali, zmanjka časa, da bi jih obravnavali v naši bazi, to je v družbenopolitičnih organizacijah.

Tretjo slabost, ki se pojavlja v delu našega zbora, naj ilustriram kar s konkretnim primerom. Ko smo na osnutek družbenega plana občine s strani našega zbora dajali povsem konkretne predloge in politične smernice, smo na koncu v predlogu ugotovili,

da niso bile upoštevane, ali pa so bile upoštevane premalo in površno s strani predlagatelja. Negodovanje delegatov je bilo več kot upravičeno.

Dogovori: Med drugim ste na posvetovanju govorili o problemu povratnosti odločitev v družbenopolitičnem zboru. Verjetno teh odločitev in njih izvajanje ne bi smeli prepustiti formalni administrativni proceduri?

● V ljubljanski operni hiši ne bi prišlo do zapletov

Završnik: Da, tudi to je ena od slabosti v delovanju družbenopolitičnega zbora. Zgodi se, da sprejmemo veliko število odločitev, stališč, pobud in podobnega, povratna informacija o izvajanju in usodi teh stališč pa pride ali prepozno, ali pa sploh ne pride, da o sprotne obveščanju zbora o izvajanju odločitev sploh ne govorim. Značilen primer so nedavni dogodki v ljubljanski operi. O problemih v tej hiši smo že pred dvema letoma obširno razpravljali. Takrat smo zavzeli tudi politična stališča. Vse do trenutka, ko so problemi v operi sodu izbili dno, pa o dogajanjih v tej hiši nismo dobili nikakršnih informacij, niti občasnih, kaj šele sprotnih. Nihče nas ni obvestil, kako so uresničevali naše sklepe.

Če bi dobivali sprotne informacije, do neljubih prijetljajev v gledališču gotovo ne bi prišlo.

Ob tem ne kaže stati križem rok, zato smo v našem zboru dali pobudo o ustanovitvi delovne skupine, ki bi pregledala in uresničila izvajanje sklepov in stališč družbenopolitičnega zbora. Nevzdržno je namreč, da pridejo stvari tako daleč, da niti ne vemo, ali so bili naši sklepi uresničeni ali ne. Skratka, gre za pojav, ki ni značilen samo za družbenopolitični zbor; tudi zbor krajevnih skupnosti ter zbor združenega dela doživljata podobne primere. Če ni sprotnih in točnih informacij, potem tudi delegatov postane nelagodno in upravičeno se lahko sprašujejo, zakaj potem sploh so. Po drugi strani je tudi res, da je naša občina velika in to je njena posebnost. Tu bi moral odigrati večjo vlogo sekretariat skupščine, ki je, konec koncev, le zadolžen za operativno izvajanje delegatskih sklepov.

Dogovori: Mislite, da je bila vloga družbenopolitičnega zbora povsod razumljena pravilno? Ponekod prevladujejo mnenja, da so po eni strani odnosi med tem zborom in drugima zboroma nekako nedorečeni, marsikdo razume vlogo družbenopolitičnega zbora kot nekakšno »nadvlado« s težnjami po širjenju njegovih pristojnosti.

● Posebna vloga družbenopolitičnega zbora

Završnik: Trdim, da v naši občini takšnih teženj in pogledov ni. S tem pa seveda ni rečeno, da temu drugod ni tako. To se je pokazalo tudi na posvetovanju in to velja predvsem za najmanjše podeželske občine. V občini Center ustavno funkcijo tega zbora popolnoma pravilno razumemo. Družbenopolitični

Mednarodna pomoč iz korenin naše revolucije

Čeravno številna mlada povojna generacija na svoji koži ni občutila strahot vojne, se je skozi pripovedovanja seznanila z junaškim bojem za osvoboditev naših narodov in narodnosti izpod zavojevalčevega jarma in z bojem za socialno, ekonomsko in politično svobodo človeka.

Ravno zato jugoslovanski narodi, še posebej pa mladina, kot del celotne družbe, podpirajo vsa osvobodilna gibanja po svetu, ki žele ustvariti pogoje, vredne človekovega življenja. Svetovni red iz dneva v dan pogloblja prepad med bogatimi in revnimi, vsak dan smo pričé novih oblik podrejanja malih dežel in izkoriščanja njihovega bogastva.

Kolonializem in neokolonializem, rasizem in zatiranje svobode odločanja o svoji lastni usodi so oblike nadvlade velikih sil. Toda v mnogih deželah Afrike, Azije in Latinske Amerike potekajo osvobodilna gibanja, ki imajo podporo vse demokratične svetovne javnosti. Bržkone pomeni pravičen boj in njegovo mednarodno priznanje znatno podporo osvobodilnim gibanjem, vendar pa mladi v Jugoslaviji ne žele le moralno podpirati tega gibanja. V tednu mladinske solidarnosti z osvobodilnimi gibanji so ljubljanski mladinci zbirali odpadni material in denar. Kupili bodo zdravila, hrano in sanitetni material, kar bodo poslali osvobodilnim gibanjem kot pomoč pri njihovem boju. V prostorih Ljubljanske banke na Trgu revolucije je bila od 18. do 24. marca razstava učencev osnovnih šol in malčkov iz VVZ posvečena tednu solidarnosti.

zbor ima, za razliko od drugih dveh, nekolikanj drugačno samoupravno funkcijo. V svojem bistvu mora bedeti nad razvojem političnega sistema. Prav vse skupščinske predloge, tudi čisto praktične narave, mora presojati s stališča, da so v njih upoštevane politične smernice in stališča. To je njegova temeljna naloga. V tem smislu nam je uspelo naše dnevne rede tako izčistiti, da se družbenopolitični zbor dejansko ukvarja s stvarmi, za katere je sam pristojen. Prej je bilo namreč v navadi, da so vse probleme obravnavali na vseh treh zborih. Zato smo kot stalno telo našega zbora imenovali tudi odbor za politični sistem, ki bi že vnaprej pripravljali politične smernice in stališča ter predloge, o katerih bi delegati potem lahko razpravljali. Ker pa se še vedno dogaja, da gradivo dobivamo tik pred sejo, ali celo na njej, je povsem na dlani, da ne moremo pripraviti ustreznih predlogov in stališč. S takšno prakso bomo morali odločno prekiniti. Ne moremo namreč dovoliti, da bi bilo okrnjeno skupščinsko odločanje zaradi tehničnih težav. Naš odbor bi moral dobivati gradiva vsaj za dve seji vnaprej, da bi lahko delal tako, kot je zaželeno. Kot kaže, pa je to za sedaj praktično nemogoče.

Dogovori: Kako si potemtakem predstavljate dobro delovanje delegatskega sistema?

● Času čas

Završnik: Doslej se je vedno zgodilo, da so bile naše odločitve in stališča pravilna ter kakovostna, če smo le ime-

li dovolj časa, da smo se o problematiki dnevnega reda res temeljito pogovorili in ob koncu določili skupno stališče ali mnenje v socialistični zvezi. Kadar tega ni bilo, so se stvari vselej zataknila. Osrednji problem ostaja slejkoprej pravočasna priprava gradiv in čas, ki je potreben za preudarno pretehtavanje.

Dogovori: Tako kot proces samoupravljanja ni mogel zaživeti kar čez noč, tudi delegatski sistem v teh šestih letih še ni mogel dokončno odigrati svoje vloge. Kakšno vlogo naj bi glede na krizno situacijo, v mislih imam težave našega gospodarstva, pri razpletanju teh težav odigral delegatski sistem?

Završnik: Gotovo je, da naš delegatski sistem še ni v popolnosti zaživel. Marsikje se otepamo s formalnimi težavami in nedorečenostmi, a stvari le gredo po poti svojega razvoja. Mislim pa, da bi današnja težko gospodarska situacija lahko dosti lažje prenašali in prebrodili, če bi delegatski sistem resnično zaživel tako, kot bi moral in kot smo si to zamislili. Prav zato smo bili nemalokrat pričé raznim administrativnim ukrepom in ad hoc rešitvam, namesto da bi te stvari urejali po poti samoupravnega, se pravi delegatskega odločanja.

Imam občutek, da postajajo delegati večkrat nezadovoljni in prihajajo do spoznanja, da so neučinkoviti, da stvari ne potekajo tako, kot bi smele, da gre vse nekako mimo njih in rezultat vsega tega je splošna neučinkovitost. To pa ni prav!

Razgovor vodil: TADEJ BRATOK

Naglica pesti delegate

K predlogu družbenega plana Slovenije za sedanje petletje so imeli delegati na minuli seji zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Ljubljana Center le malo pripomb. To je po svoje razumljivo, saj je plan domala že nared za sprejem in se je večina pripomb, zlasti v času osnutka, že zvrstila v prejšnjih fazah. Zato so se delegati v zadnji razpravi pred sprejemom dotaknili nekaterih zadev, ki se ne nanašajo toliko na vsebino posameznih planskih postavk, marveč so načenjali ponovna vprašanja procedure na poteh delegatskega odločanja, razpravljanja, pripominjanja in dajanja stališč ter vračanja le teh v bodoče listine.

Razumljivo, da se razprave zde delegatom smiselne le, če vedo, da bodo, kakorkoli že, primerno upoštevane na nadaljnjih poteh skupščinske vertikale, ki vodi od krajevnih skupnosti v skupščino občine in republike. Zato opozarjajo na dosledno upoštevanje vseh poslovnih določil, po katerih je treba delegatom dostavljati gradiva pravočasno in ne tik pred razpravo. Le tako bodo lahko ukrenili vse, kar zahteva vsebina problemov, ki

jih njihove delegacije jemljejo v precep.

Res je, da se je skupščinskim izvršnim telesom nemalokrat težko držati vseh pravil, kot so zapisana črno na belem za delegate v sprejetih dokumentih, saj se dogodki, ki smo jim priča in v njih kot delegati sami sodelujemo, mnogokrat gibljejo s tako naglico, da vselej ni mogoče do potankosti zadovoljiti ne poslovnika ne delegatov. Če so zadeve odraz malomarnosti, neupoštevanja delegatskih načel, potem je kritika delegatov upravičena in še kako potrebna. Če pa to niso in je posredi resničnost, ki je ni mogoče vkleniti v noben kalup niti ne v zapisane pravice same, potem je tudi razumljivo, da skušajo delegati to razumeti in rešiti, kar se rešiti da, čeprav to stori v naglici, ki ji včasih ni mogoče ubežati in bi bilo tudi slabo, če bi ji. S tem bi dopustili, da nas čas premaga in kaj bi imeli od tega? Sklicevali bi se na »črno na belem« in če bi se v tem primeru preveč zaustavljali na zapisanih pravilih, bi dogodki tekli neovirano po svoje, mimo nas.

ANKA ŠTRUKELJ

Počastitve za njihov praznik - mednarodni dan naprednih žensk - so naše mamice še posebno vesele, če jim čestitajo njihovi najmlajši. Na obrazih tovarišč je bilo zato zaznavno veselje pa tudi ponos ob nastopu malčkov v Krajevni skupnosti Stari Vodmat, kjer so v šoli »Dr. Jožeta Potrča« peli šolski otroci. Največ zaslug za kulturno delovanje najmlajših krajanov ima vsekakor tovarišica Bronka Saks, saj vodi kar tri pevске zbornice šolskih otrok in Orfov orkester.